

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-7/2024

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 24 maja 2024 r.**

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Jaświły kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 3 000 000,00 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w roku 2024 w kwocie 2 492 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 508 000,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska-Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Jaświły kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 3 000 000,00 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2024 roku w kwocie 2 492 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 508 000,00 zł.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Jaświły pismem Nr Fn. 3051.1.2024 z dnia 30 kwietnia 2024 roku wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 3 000 000,00 zł, przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu

budżetu w kwocie 2 492 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 508 000,00 zł.

Podstawą do zaciągnięcia przedmiotowego kredytu jest zarządzenie Nr 23/24 Wójta Gminy Jaświły z dnia 30 kwietnia 2024 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 3 000 000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Spłata kredytu nastąpi w latach 2025–2034 ze środków własnych budżetu gminy, natomiast zabezpieczeniem planowanego do zaciągnięcia kredytu będzie weksel in blanco.

Z uchwały budżetowej Gminy Jaświły na 2024 rok, z uwzględnieniem ostatnich zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii (w tym zmiany dokonane uchwałą Nr XLI/269/24 Rady Gminy Jaświły z dnia 24 kwietnia 2024 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Jaświły na rok 2024 oraz zarządzeniem Nr 21/24 Wójta Gminy Jaświły z dnia 26 kwietnia 2024 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Jaświły na 2024 rok) wynika, iż w 2024 roku zaplanowano deficyt budżetu gminy w wysokości 7 694 088,52 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 49 678 731,48 zł (z tego: dochody bieżące - 26 245 232,09 zł, dochody majątkowe - 23 433 499,39 zł) a wydatkami w kwocie ogółem 57 372 820,00 zł (z tego: wydatki bieżące - 28 217 095,33 zł, wydatki majątkowe - 29 155 724,67 zł).

Planowany deficyt ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- zaciągniętych kredytów w kwocie 2 492 000,00 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 463 591,52 zł;
- nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, o której mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1 500 497,00 zł;
- wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 3 238 000,00 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 5, 6 oraz 8 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.; dalej też jako u.f.p).

Łączna kwota planowanych na 2024 rok przychodów wynosi 8 202 088,52 zł (w tym: przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym – 3 000 000,00 zł (§ 952); wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p – 3 238 000,00 zł (§ 950); przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – 463 591,52 zł (§ 905); nadwyżki z lat ubiegłych - 1 500 497,00 zł (§ 957)). Zaplanowane rozchody budżetu w ogólnej wysokości 508 000,00 zł stanowią spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992).

Analiza sprawozdań finansowych, jak również bilansu z wykonania budżetu gminy sporządzonych na dzień 31 grudnia 2023 roku wskazuje, iż kwota przychodów wewnętrznych, w łącznej wysokości 5 202 088,52 zł, jest możliwa do zaangażowania w budżecie 2024 roku.

Rada Gminy Jaświły postanowieniami ww. uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok, w § 6 określiła „*limity zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych na:*

1) *sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 4 000 000,00 zł, w tym na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 3 000 000,00 zł;*

2) *sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2 492 000,00 zł;*

3) *splataę wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 508 000,00 zł*”.

Mając na uwadze przywołane zapisy, jak również konstrukcję budżetu na 2024 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu długoterminowego, będącego przedmiotem niniejszej opinii, Wójt Gminy Jaświły działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, zawartego w uchwale Nr XXXVIII/249/23 Rady Gminy Jaświły z dnia 19 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jaświły na rok 2024 (w § 11 przytoczonej uchwały upoważnia się Wójta Gminy m. in. do zaciągania kredytów do wysokości poszczególnych limitów zobowiązań określonych przez Radę Gminy), ponadto zaciągnięcie tego kredytu pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Jaświły została przedstawiona w Uchwale Nr XL/264/24 Rady Gminy Jaświły z dnia 22 marca 2024 roku w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jaświły na lata 2024–2034. Przyjęte w prognozie dla roku 2024 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z obowiązującym planem budżetu na ten rok, co odpowiada treści art. 229 u.f.p.

W roku 2024 gmina planuje zaciągnąć zobowiązanie dłużne w ogólnej wysokości 3 000 000,00 zł (z czego wartość 2 492 000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz kwota 508 000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań). Począwszy od 2025 roku gmina nie zakłada zwiększania długu publicznego. Z analizy danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej wynika również, że od 2025 roku gmina osiągać będzie dodatnie wyniki budżetów, które w całości przeznaczone będą na sfinansowanie rozchodów budżetu gminy w projektowanych latach.

Dług zaciągnięty w okresach poprzedzających, jak również planowany do zaciągnięcia w roku bieżącym gmina zamierza spłacać do końca 2034 roku. Najwyższa kwota długu wystąpi na koniec 2024 roku - 5 730 000,00 zł, a w kolejnych latach będzie sukcesywnie maleć. W prognozie finansowej zaprojektowano również wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów w latach 2017–2023 wynika, że w okresie spłaty długu nie

zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p. tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2024 wskaźnik spłat rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,85% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie stanowiącym 16,32%.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych (począwszy od 2025 roku), czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (saldo operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku w roku 2024 w wysokości 16 840,00 zł.

Zgodnie z budżetem w 2024 roku założono deficyt operacyjny w wysokości 1 971 863,24 zł. Uwzględniając fakt, iż gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje m. in. przychody wewnętrzne w postaci nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolnych środków w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony. W kolejnych latach zaplanowano nadwyżki operacyjne w przedziale od 800 000,00 zł (rok 2031) do 1 548 000,00 zł (rok 2027).

Skład Orzekający wskazuje, że przedstawione wartości prognozy finansowej zasadniczo znajdują uzasadnienie w danych sprawozdawczych z ostatnich lat, uwzględnianych przy ustalaniu dopuszczalnych limitów spłaty zobowiązań w oparciu o relację, o której mowa po prawej stronie nierówności we wzorze określonym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przedział wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2017–2023 pozostaje w granicach od 1 064 878,43 zł (rok 2017) do 4 637 319,10 zł (rok 2022), a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 2 312 187,03 zł, a więc nadwyżki operacyjne szacowane w WPF zostały ustalone na stosunkowo ostrożnym poziomie. Z uwagi m.in. na prezentowane wartości nadwyżek operacyjnych tzw. rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i dopuszczalnych limitów spłat (obliczanych w poszczególnych latach w kol. 8.1 i 8.3.1 tabeli WPF) w latach 2024–2034 wynoszą odpowiednio: 12,47%, 8,12%, 6,75%, 5,95%, 5,49%, 5,11%, 2,61%, 4,25%, 6,12%, 5,45%, 4,83%. W oparciu o charakterystyki przywołanych parametrów istotnych dla zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania w latach wcześniejszych i w roku 2024, Skład Orzekający stwierdza, że parametry te zostały oszacowane na relatywnie bezpiecznym poziomie. Jednak ze względu na zaprognozowany do 2034 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym **niezbędne jest stałe monitorowanie**

sytuacji finansowej gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o możliwości spłaty kredytu przyjął założenie, że Gmina Jaświły zachowa dyscyplinę w wykonywaniu budżetów w poszczególnych latach w stopniu umożliwiającym wypracowanie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań na poziomie odpowiednim w stosunku do przyjętych prognoz spłaty długu publicznego.

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska

